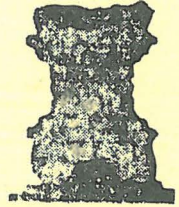

ε λ ε υ θ ε ρ η

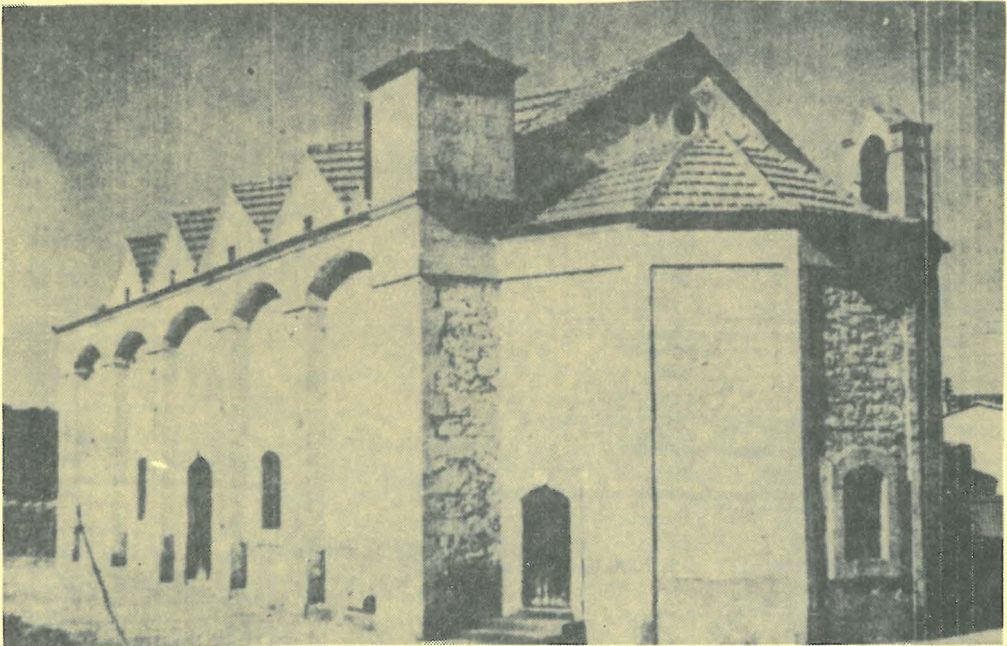

κ υ θ ρ ε α

ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΣΩΜ. ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΘΡΕΑ

ΧΡΟΝΙΑ 12η ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 34

Ν.Α. όψη της εκκλησίας Παναγίας Γαλακτούσας Παλαικύθρου

ελευθερη κυθρεα

ΤΕΤΡΑΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΕΛΕΥΘ. ΚΥΘΡΕΑ

Ετήσια συνδρομή: £200 σεντ. Τιμή τεύχους £100 σεντ

Δια το εξωτερικό: £400 σεντ.

ΧΡΟΝΙΑ 12η. ΓΕΝΑΡΗΣ — ΑΠΡΙΛΗΣ 1989 ΑΡ. ΤΕΥΧ. 34

Συντακτική Επιτροπή
ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΠΕΤΣΑΣ - ΚΛΕΙΤΟΣ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ - ΚΩΣΤΑΣ ΖΑΜΠΑΚΙΔΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤ. ΠΕΤΑΣΗΣ - ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΒΑΡΝΑΒΑΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΠΑΠΑΓΙΩΡΓΗΣ

*Επίτιμος διευθυντής: ΠΕΤΡΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

Χειρόγραφα και φωτογραφίες δημοσιεύσιμα ή όχι δέν επιστρέφονται
και κρατούνται σε ειδικό αρχείο του περιοδικού.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
Α. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:	Ποίημα - Στην αγαπημένη μου Τζιμρκά 1
Α. ΤΗΛΛΥΡΙΔΗ:	Ο Καρδινάλιος Βησσαρίων 2-5
ΑΙ. ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ:	Σχέσεις Κύπρου Ισπανίας 6-9
Α. ΠΑΝΑΓΙΔΗ:	Ποίημα - Είχα 9
Α. ΤΗΛΛΥΡΙΔΗ:	Η θυσία του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Κυπριανού 10-12
Α. ΠΑΝΑΓΙΔΗ:	Η προσευχή του εγκλωβισμένου 12
Ο. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗ:	Οι γυναίκες 13
Τ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ:	Ποίημα - Ηύρεν καλήν τέχνην 13
Κ. ΣΤΑΣΗ:	Οι γυναίκες επιστρέφουν 14
Ι. ΚΟΥΤΣΟΥ:	Τουρκική θηριωδία και ιστορική αλήθεια 15-16
Τ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ:	Ποίημα - Που με θωρείς 16
Δ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:	Πάτμος το νησί της αποκάλυψης 17-18
ΑΛ. ΚΩΝΗ:	Αμμόχωστος: Ιστορία και θρύλος 19-20
Α. ΠΑΝΑΓΙΔΗ:	Ποίημα - Φίδια την Κύπρο ζώσανε 20
ΑΡΜΕΝΙΟΙ:	Θα συνεχίσουμε τον αγώνα 21
Κ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ:	Τήνος η ιερά νήσος 22-25
Μ. ΧΑΤΖΗΓΡΗΓΟΡΙΟΥ:	Ποίημα - Η μοναξιά 25
ΟΝ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:	Η μοίρα της πατρίδας μας 26-28
ΑΛ. ΚΩΝΗ:	Πάνω Λεύκαρα 29-35
Α. ΠΑΝΑΓΙΔΗ:	Της μάνας το παράπονο 35
Α. ΒΙΟΛΑΡΗ:	Χαστούκι του Αττίλα 36-37
ΧΡ. ΠΕΤΣΑ:	Η εκπαίδευση στην Κύπρο επί Τουρκοκρατίας 38-56
ΧΡ. ΚΟΛΙΟΥ:	Μέρα μνήμης Κυθρέας 57-64
Α. ΠΑΝΑΓΙΔΗ:	Ποίημα - Η γη η πατρική 64
ΧΡ. ΠΕΤΣΑ:	Δενδροφύτευση 65
ΧΡ. ΠΕΤΣΑ:	Αυτοί που φεύγουν - Βιογραφίες, επικήδαιοι 1) Νεοπτόλεμος Σ. Λιπέρτος 2) Νίκος Φιλιππίδης 3) Λούκας Αδαμίδης 4) Μελανθώ Γ. Λουκαΐδη 66-70
ΣΤ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ:	Ποίημα - Το τραγούδι των ξεριζωμένων της Μ. Ασίας 71
Α. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ:	Ο μεγάλος σοφός Σωκράτης 72-74
Α. ΠΑΝΑΓΙΔΗ:	Ποίημα - Τούτος ο τόπος εν δικός μας 74
ΧΡ. ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ:	Η οικονομία της Κύπρου επί Τουρκοκρατίας 75-77
Α. ΠΑΝΑΓΙΔΗ:	Ποίημα - Στους Αγνοούμενους 77
ΧΡ. ΛΟΓΓΙΝΟΥ:	Χαιρετισμός στη συνεσίαση του Σωματείου «Ελεύθερη Κυθρέα» την 1.12.1988 78-79
Φ. Μ. ΠΕΤΡΙΔΟΥ:	Ποίημα - Κυθρέα μου πανέμορφη 80
Γ. ΚΟΚΗ:	Ποίημα - Η γιορτή του Σταυρού 80

ελευθερη κυθρεα

ΧΡΟΝΙΑ 12η. ΓΕΝΑΡΗΣ — ΑΠΡΙΛΗΣ 1989 ΑΡ. ΤΕΥΧ. 34

Στην αγαπημένη μου Τζυρκά

Πόσο μ' αρέσει ρε παιδιά τουν της Τζυρκάς τα μέρη
του Παλαικύθρου το νερό, του Τραχωνιού τ' αγέρι.

Δεξιά ο Κεφαλόβρυσος αντίκρυ το Φιλλέρι
κι όποιος δεν κοιμήθηκε στα μέρη τούτα μια θραδυά
τη γλύκα δεν τη ξέρει.

Κυθρέα μου ολόδροση με το πολύ νερό σου
ποιος σου το πρωτολάλησε πως το νερό σου
θα χαθεί θα λείπει απ' εμπρός σου
Ήτανε άραγε θέλημα Θεού ή φταιξιμο δικό σου;

Βασίλεια περάσανε Φράγκοι, Ενετοί, Άραβες,
Τούρκοι ακόμα και Εβραίοι,
μα κανέννας τους δεν σκέφτηκε τέτοιο κακό να φέρει
Να πάρουνε όλο σου το νερό εκεί που τους συμφέρει.

Αυτός ο Κεφαλόβρυσος δεν ήτανε αστείο
γύριζε αλευρόμυλους σωστούς τριανταδύο.
Ήτανε πολύ νερό δυνάμενο, σαν της Τζυρκάς
τρεχάμενο που άρχιζε μέσα στο βουνό
και κάτω ως τ' αλώνια, ήταν τακτικό
ίντζες σαράντα δύο και οι Τούρκοι μας το μπέρδεψαν
χαράς την ώρα την καλή που θάρθει πίσω
πάλι σε μας τους νόμιμους ιδιοκτήτες, Τζυρκώτες και
Κατωχωρίτες.

Είχε χαράγια δώδεκα όπως το ξέρουν όλοι
που άρχιζαν απ' τον Κεφαλόβρυσο μέχρι της
Τζυρκάς τα κτήματα, Παλαικύθρον, Τραχώνι.

Πρώτο είχε το Τοπσιού δεύτερο το Ξυλευρίτικο
τρίτο το Εμήρ Χαράι, τέταρτο το Βωνιάτικο
πέμπτο το Νεοχωρίτικο, έκτο το τσιφλικότικο
έβδομο το Έξω Μετοχιανό όγδοο ο ποταμός του Παλαικύθρου
κι ακόμα 4-5 τρύπες που άνοιγαν κάθε εβδομάδα
του Βούππου, του Συρκαλέ, του Μαρρή, του Κορώνα
όλες τεσσάρων ιντζών και άνω.

Σάββας Στυλιανού
από την Κυθρέα